

3
2009

Fjæreposten

menighetsavis for Fjære

12-13

Pionéren
på «Capri»

GURO RØYSET, etter sju måneder hos gatebarna:

–Jeg vil
gjøre noe
for andre
mennesker

8-9

Besøk i Fevik barnehage

6-7

SAMMEN

Å la nåde gå for rett. På en eller anne måte går det igjen i flere, for ikke å si alle, pretekstene framover. Men hva vil det si? Det er i alle fall noe som faller oss mennesker svært vanskelig å praktisere. I mellommenneskelige forhold synes det å være omvendt, at retten går foran nåden. Ettergivelse og nåde synes å være siste utvei. Når alt annet er prøvd og det ikke er mer å hente, så kan det hende at man lar «nåde gå for rett», som man sier. I praksis er det vel heller at man gir opp, viser dem døra og tupper dem tilbake dit de kom fra. «Forsvinn!»

Jesu lære og praksis er helt omvendt. «Du visste alt om meg før du meg kalla, og gav meg plass ved nådens rike bord» – slik er det formulert i sangen.

Hele Jesu misjon, hans «oppdrag jorden», var og er å ikke pukke på sin rett, for rett har han, men tvert imot åpne med å vise nåde. Ikke som siste utvei, men som velkomst og grunnlag for videre fellesskap. Derfor kunne han si til kvinnen som var tatt på fersken i ekteskapsbrudd (hva med mannen forresten?) at; «heller ikke jeg fordømmer deg, gå bort, og synd ikke mer fra nå av», og i samme sekund utfordre de omkringstående retthavere. Derfor kunne han tilgi morderen som hang ved hans side da han ble korsfestet. Derfor kunne han be sin Far om tilgivelse for dem som pinte ham til døde. Derfor kan han tilgi deg og meg som er oss selv nok.

Da han presenterte dette for disiplene, og det begynte å demre for dem hvilke konsekvenser det kunne få for oss, kom spørsmålet: Men hvor lenge skal vi holde på slik? Hvor mange ganger skal vi tilgi? Sju ganger?

Sytti ganger sju, svarer Jesus. Mange betyr det. Mange, mange ganger. Kanskje så mange ganger at den tilgitte er den første som går trett og slår inn på en annen kurs.

Jesus ikke bare lærte det, han praktiserte det. Det var ikke bare ord han slengte ut. Da han valgte Peter som leder for det videre arbeidet med å utbre Jesu lære, valgte han en mann som nylig hadde sveket ham grundig. Fordi han visste hva han gjorde. «Den som får mye tilgitt elsker mye» uttalte han i en sammenheng. For det handler ikke bare om å ha vilje til å tilgi. Peter ble ikke den uredde og kraftfulle mannen han ble av ren og skjær vilje. Han åpnet livet sitt for Guds inngripen, slik at nåden han møtte hos Jesus fikk gjøre sin nyskapende virkning i ham. Steg for steg ble han Peter, klippen.

Metoden var nåde, råstoffet var vanlige, feilende mennesker. Det samme gjelder i dag. Som vi selv har tatt i mot nåden og tilgivelsen, er vi kalt til å vise det samme sinnelag mot våre medmennesker. Ikke tyne og tyne til det kommer et pip om nåde, og så «la nåde gå for rett», men tilby nåde og tilgivelse for å gi mennesket sjansen til å reise seg og ta fatt på nytt.

Selv om vi synes det er vanskelig, er det ingen løsning å fikse og ordne for å finne en mindre krevende løsning. Tilgivelse er hundre prosent, ikke nesten hundre.

Jesu ord er klare nok: Det er sannn jeg vil ha det. Og han har vist at det fungerer. Så blir det opp til oss om vi tror på det, tror at det er det rette også i mine relasjoner,

Det betyr at nok dessverre at jeg selv kommer i posisjonen at jeg trenger tilgivelse. Men det vet Han om. Det har han alltid visst. For det er det det hele handler om: Mennesket, som kan gjennføres med sin gode og vise skaper, eller la være. Han sier ikke at det vil være uten omkostninger, men han sier at hans åk er godt og byrden lett. Meg bekjent er et åk laget slik at det går an å bære tungt uten at det kjennes slik. Heri ligger nok hemmeligheten. Noe om å få styrken som trengs for å leve Jesus-livet, hvor nåde får gå for rett.

Peer Rødal Haugen
redaktør

REDAKTØR/ANNONSER/FORMGIVER:
Peer Rødal Haugen
ADRESSE: Krokvn. 16, 4870 Fevik
TELEFON: 37091147 / 99261422
epost: redaksjon@peers.no

UTGIVER: Fjære menighetsråd
OPPLAG: 5000, 6. utg. pr år
KONTO: Fjæreposten, 2840.31.19581
TRYKK: Agderposten trykk
DISTRIBUSJON: Norpost

Jesus og barna
(Matt 19,13–15; Mark 10,13–16)
13 De bar også spedbarna til Jesus for at han skulle røre ved dem. Da disiplene så det, ville de vise seg og sa: «La de små barn komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike hører slike til.» 17 Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike likesom et lite barn, skal ikke komme inn i det.»

Alexandra Martinez-Petersen
Døpt i Fjære kirke 25. mai

Tone Romtveit Thoresen
Døpt i Fjære kirke 25. mai

Truls Nilsen
Døpt i Fjære kirke 25. mai

Zoe Noelle Larsen
Døpt i Fjære kirke 25. mai

Anna Espenes Reinhardsen
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Hans Gabriel Cysz
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Henrik Dokkedal
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Miriam Høyland
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Sienna Gautland Hammer
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Tobias Berglund Meland
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Tobias Graversen Milde
Døpt i Fjære kirke 31. mai

Isak Larsen
Døpt i Fjære kirke 7. juni

Nichlas Normann Kalseth
Døpt i Fjære kirke 7. juni

Sindre-Leander Kristiansen
Døpt i Fjære kirke 7. juni

Thea Røynestad
Døpt i Fjære kirke 7. juni

Wincent Michael Grosvold
Døpt i Fjære kirke 7. juni

Døpte i Fjære menighet

Adrian Juliussen
Døpt i Fjære kirke 19. april

Gustav Hære
Døpt i Fjære kirke 19. april

Marius Kristiansen-Pedersen
Døpt i Fjære kirke 19. april

Oliver Marino Olsen
Døpt i Fjære kirke 19. april

Gudstjenesteoversikt for sommeren

Fjære kirke

JULI

05.07 Kl. 11:00
12.07 Kl. 11:00
26.07 Kl. 11:00

AUGUST

09.08 Kl. 11:00
16.08 Kl. 11:00
27.08 Kl. 11:00

Fevik kirke

AUGUST

02.08 Kl. 11:00
23.08 Kl. 11:00
30.08 Kl. 11:00

NESTE

1. september
stoff-frist 19. august

www.fjæreposten.no

www.bowling1.no

Bursdags-

bowling

Vi anbefaler at du legger bursdagen til fredager da vi har cosmic bowling.

Fra 12 år kan du også ha gokartbursdag.

- alle kan!

BOWLING

1

&GOKART

Storgata 35, 4876 Grimstad Tlf.: 37 04 47 00

2 | fjæreposten 3 • 2009

3 • 2009 fjæreposten | 3

– trosopplæring i Fjære menighet

Hjem og kirke

Mai og juni er tiden for avslutninger. Skoleåret er snart slutt, konfirmantene har blitt konfirmert, og mange har vært igjennom opptil flere eksamener. Masteroppgaven min er levert og forsvart muntlig, og jeg er på plass i stillingen som menighetspedagog. For meg har derfor tiden vært preget av både avslutninger og begynnelser. Jeg har sett frem til å ta fatt på trosopplæringen for barn og unge fra 0-13 år, og er takknemlig for den gode mottagelsen jeg har fått her i Fjære menighet.

Arbeidsforholdet begynte som sagt mot slutten av «sesongen» og jeg har derfor ikke rukket å være med på alle trosopplæringstilbudene menigheten har, da flere av dem allerede var avsluttet da jeg begynte. Småbarnssangen er ett av de tilbudene jeg har hatt anledning til å delta på. Mødre med sine småbarn har møtt trofast opp på FMU-bygget hver mandag formiddag. Disse samlingene er så hyggelige at lederne nærmest har problemer med å få avsluttet før sommerferien. Den siste mandagen i mai markerte vi en slags ende på året, selv om flere av småbarnssangerne ville fortsette å møtes i juni også, men da på Groos.

Trosopplæring er ikke noe som begynner i skolealder. Dette er for alle aldre. «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For himlenes rike hører slike til (Matt. 19, 14).» Begynn gjerne å synge for barnet allerede i mors liv. Det er påvist at barnet gjenkjenner mor og fars stemme, og også melodier moren lyttet til under svangerskapet. Etter fødselen kan mor og barn fortsette sine sangstunder hjemme og /eller sammen med gruppa med babysang. Sommeren er for de fleste gjerne en roligere periode enn året ellers. Denne tiden vil jeg benytte til å sette meg inn i og reflektere over alt som er gjort, og tenke ut noen nye tiltak som også kan brukes i formidlingen av den kristne tro. Dette er et spennende og utfordrende arbeid som jeg håper vi kan stå sammen om. Målet med trosopplæringen er å legge til rette for at barn og unge kan få muligheten til å bli kjent med Jesus. «Lær den unge den veien han skal gå, så viker han ikke fra den, selv når han blir gammel (Salomos ordspråk 22.6).» Vi i Fjære menighet øns-

sker å stå sammen med hjemmene i arbeidet med trosopplæring av den neste generasjon. Ved hjelp av bønner, sanger, bibelhistorier og andakter forsøker vi å vise barna «veien med Jesus», og håper at de blir bevarer i denne troen livet ut.

Det har vært drevet trosopplæring i Norge i omtrent tusen år. Skolehistorikerne Høigård og Ruge skriver at innføringen av kristendommen i Norge ga menneskelivet ny indre mening gjennom bevisstgjøringen om at hver enkelt hadde en udødelig sjel som trengte frelse. I denne sammenheng var det en forutsetning at barna tilegnet seg det grunnleggende i den kristne tro. Den gang var det kirken som fikk i oppgave å introdusere og opprettholde læren. I dag er det igjen kirken som i hovedsak står ansvarlig for opplæring i den kristne tro, i og med at skolen ikke lenger har ansvar for at elevene får en kristen oppdragelse slik som før. Skolehistorikerne sier videre at «hvor langt barna nådde i kristen kunnskap og forståelse, var i stor grad avhengig av hvor mye foreldrene og fadderne kunne». Derfor mener jeg at det vil være viktig at kirken har god kontakt med hjemmene, da dette er den viktigste arenaen for trosformidling.

Vi ønsker at flest mulig skal få anledning til å få høre Guds ord og oppleve tilhørighet i menigheten. For at dette skal være mulig har vi mange medarbeidere som står på i menigheten. Tusen takk! Uten deres innsats hadde ikke Fjære menighet hatt anledning til å drive arbeidet i en slik utstrakt grad. Til høsten starter vi opp igjen med babysang, småbarnssang og familieklubb, og i tillegg kommer det noe nytt som dere får høre mer om senere. Ta gjerne kontakt dersom det er noe du kan tenke deg å bidra med. For eksempel trenger vi noen som kan lage enkel mid-dag en gang i halvåret på familieklubben.

Sommerhilsen fra
Ingunn Metveit Olsen
menighetspedagog

Noen har fanget deres oppmerksomhet

SuperSAMMEN

Inger Øybekk (bildet t.h.) er prest og driver utadrettet arbeid både i Fjære menighet og i Brasil. Som en del av dette arbeidet har hun derfor blant annet gått på husbesøk i Vik- og Moåsen-området.

Ingunn Metveit Olsen
tekst & foto

Nå har Inger prest, i samarbeid med Audny Hoveland, startet opp et trosopplæringstilbud i nærmiljøet for 1. og 2. klassinger. En familie på Vik og en familie på Moåsen stiller huset sitt til disposisjon for 6- og 7-åringer i nabolaget to ganger i halvåret. Disse samlingene har fått navnet «Super-SAMMEN». Dette er et flott tilbud for barna, og det er også veldig praktisk for

foreldrene som slipper å bruke bilen for å levere og hente barna. Ofte kan 6-7-åringene gå selv, eller bli fulgt av foreldre eller eldre søsken.

Denne gangen er vi på besøk i et hus på Moåsen. Inger møter opp til samlingen med flanellografen under den ene armen og gitaren under den andre. Barna sitter musestille i sofaen og på små og store stoler og følger med når Inger setter opp flanellografbildene av byporten, Bartimeus og Je-

sus. Beretningen om Bartimeus' møte med Jesus står blant annet i Markus 10, 46-52. Den blinde Bartimeus satt ved veien og tigget da Jesus kom ut fra Jeriko. Da han hørte at det var Jesus fra Nasaret som kom, begynte han å rope og si: «Jesus, Davids sønn, miskunn deg over meg!» Da var det mange som truet ham for at han skulle

være stille. Men han ropte bare enda mer. Jesus stanset og sa at Bartimeus skulle bli kalt fram: «Hva vil du at Jeg skal gjøre for deg?» Den blinde sa til Ham: «Min store Herre, at jeg må få se.» Da sa Jesus til ham: «Gå av sted! Din tro har gjort deg frisk.» Med det samme kunne han se, og han fulgte Jesus på veien.

Carol & Maicon

Carol og Maicon bruker mye drama i sitt ungdomsarbeid hjemme i Brasil.

Fjære menighet har hatt besøk av et ungt par fra Brasil, Carolina og Maicon Steuernagel fra Curitiba i Brasil. Maicon har tidligere hatt ett års utvekslingsopphold i Norge gjennom NMS i forbindelse med avslutningen av sitt teologistudium. Nå studerer han sosialantropologi. Kona, Carolina, er lege og arbeider på en helsestasjon i utkanten av byen, hvor det bor mange fattige.

Begge to er svært engasjert i ungdomsarbeidet i et par menighetsfelleskap, og jobber bl.a. mye med drama i forkynnelsen. De synger sammen i kor og deltar i lederskapet for tenåringsarbeidet. De har vært engasjert i det samme arbeidet i mange år, og det har til slutt resultert i ekteskap.

Deres besøk i Norge handler om gjensidig å se hvilke behov den kristne kirke i Brasil og Norge har. NMS har i mange år vært nære støttespillere for kirken i Brasil. Nå, som en ser en tiltagende avkristning i Norge og Europ, er det altså våkne kristne i Brasil som ser at Norge kan trenge deres hjelp for å vekke nye mennesker til tjeneste for Jesus, til å ta ansvar for å bringe

evangeliet videre til nye generasjoner.

Noen vil kanskje synes det er rart at misjonslandet Norge skal motta kristne misjonærer fra en av sine misjonsmarker. Men det viser noe av alvoret med situasjonen i Norge, når andre kristne ser at kirken i Norge sliter, og at nå er det deres tur til å komme kirken i Norge til hjelp. Ved å lytte til hvordan de ser situasjonen i Norge, vil vi trolig kunne lære noe viktig om oss selv og vår egen kirke.

Carolina og Maicon har sett noe, de har vært her, og trolig kommer de tilbake på ett eller annet tidspunkt.

Inger har med seg et ektepar fra Brasil, som også deltar under andakten, Maicon og Carol. Carol har bind for øynene og kan ikke se. Maicon blåser opp mange ballonger som han knytter sammen til noe det er mulig å ta på seg. Barna ser med fasinerte øyne på Maicons fingerferdigheter, og ler av Carol som stadig strekker ut hånda for å hilse.

Maicon viser Carol hvordan hun skal ta «ballongkledningen» på seg, men Carol forstår ingenting siden hun ikke kan se. Tilslutt skjønner Maicon at han må ta av skjerset hun har for øynene slik at hun kan se.

Etter andakten tar Audny over, og viser barna hvordan de kan lage magneter til kjøleskapet av krympeplast. Alle

får utdelt hver sin sirkel eller hjerte, som de tegner på med tusj og klipper ut. Etter noen sekunder i steikeovnen krymper tegningen og blir til hard plast. Med en liten magnet limt på bak, er den klar for å pryde kjøleskapet. De som blir fort ferdig, får lov til å fargelegge en tegning av Bartimeus til slutt.

Hesnes Brothers under den siste opptredenen i Flensburg i Sydslesvig

Hesnes Brothers hos danskene

Når en som leder av Foreningen Norden i Grimstad får en forespørsel om en har noen kulturkrefter som kan delta på diverse årsmøter hos det Danske mindretall i Syd Slesvig, da tenker en: Hva kan glede våre dansk-tyske venner? (I den nordlige delstaten i Tyskland bor det ca. 60.000 mennesker som tilhører det danske mindretall. De har egne skoler, kirker, speiderkorps og kulturhus m.m.) Det ble hurtig bestemt: Hesnes Brothers, som består av åtte solister og en kvinnelig trubadur som dirigent, må være det riktige.

I Sydslesvig arrangeres der De Danske Dager med årsmøter (sommeravslutning) på de fleste skoler, organisasjoner m.m. Hesnes Brothers skulle opptre på noen av stedene. ca. 12-15.000 mennesker deltar på de ulike arrangementene.

Sangerne ble mottatt med «storm». Kulturinnslagene, ca. 30 min på to skolearrangement, ble en kjempesuksess. Kirsti P. Haugen improviserte og fikk kjøpt en hel skoleklasse til å synge sammen med koret. Dette skapte stor jubel og gikk rett til hjertene på de ca. 200 framtrøtte.

Lordag kveld var der konsert i Eggebek kirke, ca. 5 mil inne i Tyskland. Her ga vår organist, Andrea Maini, en orgelkonsert sammen med en fiolinist fra Kristiansands Synfoniorkester. Hesnes Brothers deltok også her med frisk sang. Dette arrangementet var en gave til Det danske speiderkorps i Syd Slesvig, som for kort tid siden feiret sitt 90 års jubileum. Alle sangerne ble tildelt det Syd Slesvikske Speiderkorps sitt nye speidersjerf og vennskaps-armlenke.

Gudstjenesten i Det Danske hus søndag var også helt spesiell. Hesnes Brothers sang, Kirsti P. Haugen satt ved klaveret og Andrea Maini ved orgelet.

Etter tre velykkede dager i Flensburg distriktet satte vi kursen mot Grindsted. På kvelden holdt Hesnes Brothers konsert i Ansager kirke. Sangerne var i storform og Vidar Øvland fikk nesten taket til å lette, da han som solist på «Glory, glory halleluja» ruslet opp og ned i midtgangen og fikk med seg tilhørerne på referenget.

Mandag satte vi kursen mot nord igjen. I Viborg gjorde vi en stopp for å handle. Men impulsiv som Kirsti er, kom forslaget om prøve å synge syng i Viborg Domkirke. Vi traff kirketjeneren, han ble begeistret og gutta stilte opp under kikkrehvelvet og sang «Eg veit i himmelrik ei borg». Det var så vakkert. Domorganisten dukket opp, og Hesnes Brothers ble bedt om å synge mer. Turistene som var på besøk, satte seg ned for å nyte sangen. Domkirkeorganisten inviterte Hesnes Brothers til å holde konsert sammen med Domkantoret neste år. Så kunne Domkantoret komme til Grimstad for å delta på konsert her.

Jeg har hatt mange nordturer opp gjennom årene. Denne turen vil alltid ståsom en av de beste vennskaps turene jeg har deltatt i. Takk til Hesnes Brothers.

Reier S. Hetland

Hesnes Brothers vil takke Reier Hetland for en flott tur og for mange gode møter med nye venner i Danmark og Sydslesvig. Vi surfet høyt på hans utallige kontakter, og opplevde en fantastisk mottakelser over alt hvor vi kom.

Nå går Reier Hetland av som leder for Foreningen Norden i Grimstad. Han har opplagt vært en kjemperessurs for foreningen, og fortjener stor takk for sitt store vennskapsarbeid.

Hilsen «brødrene» og dirigenten

Kirsti besøker Fevik barnehage

Den første tirsdagen i måneden blir de fleste barna i Fevik barnehage ekstra glade. Da får de nemlig besøk av Kirsti Pedersen Haugen. Hun er musikalsk leder i Fevik kirke, og har også litt trosopplæring i sin stilling.

Ingunn Metveit Olsen
tekst & foto

I mai troppet hun som vanlig opp i barnehagen nedlesset av gitar, store og små trommer, og en bag full av små rytmeinstrumenter som barna fikk lov til å låne. Det er stor stas å få være Kirstis mu-

sikk-medhjelper. Denne gangen er det de eldste barna – rosarussen, som får forsyne seg av rytmeinstrumentene. De synger flere sanger, både med og uten instrumenter. Noen sanger er nye, noen har barna har hørt før, og noen er det bevegelser til. Denne gangen har Kirsti kledd seg i

Afrika-kjole, og hun lærer derfor barna en sang på swahili. Det er litt vanskelig med alle de rare ordene.

Etter sangstunden finner Kirsti frem et lys som hun tenner. Det er signalet om at hun nå skal fortelle om Jesus, og da prøver alle å være helt stille. Gutter og jenter sitter

på små stoler, på gulvet eller på fanget til en av de voksne og følger med. Fevik barnehage har utvidet kristen formålsparagraf, noe som gjør at barnehagen i større grad enn andre barnehager, har mulighet til for eksempel å få besøk av Kirsti, reise til kirka, og lære bibelfortellinger.

De eldste barna, rosarussen, har fått fikk være rytmeorkester.

Kirsti tenner lyset, som betyr at nå skal hun fortelle om Jesus, og alle må prøve å være litt stille.

Musikalsk leder i Fevik kirke, Kirsti P. Haugen er en populært gjest i Fevik menighetsbarnehage.

Conradi Begravelsesbyrå

FEVIK – FJÆRE – GRIMSTAD

Innehavere

Tonje Margrete og
Trond Magne Teistedal

Vi besørger alle byråtenester
Tlf. 37 04 65 95

Hele døgnet

Topland Begravelsesbyrå

Arne Topland, tel. 37 04 06 76

Vi ønsker
Fjære menighet
lykke til i arbeidet

www.toplandbegravelsesbyraa.no

Du gjør det du kan
– vi gjør det vi kan!

**FEVIK
REGNSKAP & ØKONOMI AS**

Siviløkonom Per Arne Gulstad
Sømsveien 5, 4870 Fevik – tlf. 37 04 40 06
www.fevikregnskap.no

GRAVMONUMENTER

Topp kvalitet til rimelig pris – Kort leveringstid

10 ÅRS GRATIS OPPRETNING AV NYE STEIN

Spesialister på omsliping, navntilførsel samt restaurering.

RING OSS! Vi gir råd og veiledning i alle spørsmål ang. gravstedet – Be om å få tilsendt vår katalog.

FEVIK STEININDUSTRI A/S

Tlf. 37 04 72 31 - Fax. 37 04 71 48

Besøksadresse: Moy - mellom Fevik og Grimstad

Åpningstider: Man - fre kl. 07.00 - 16.00

Kvelds- og lørdagsåpent etter avtale

«Bjørklund har tradisjoner i stein»

**KJEMPE UTVALG – KOM OG SE
salg • innbytte • finansiering**

Grimstad Bådsenter AS

DIN BÅTLEVERANDØR PÅ SØRLANDET | **YAMAHA** - DET RIKTIGE VALGET

KILDE TIL TANKE OG TRO FRA
GABRIEL SCOTTS FORFATTERSKAP

**Scott om
å være fortumlet**

”Fortumlet nådde han inn til seg selv og grov seg ned ved siden av Jakob. Det suste inni ham, det var så han kunne ikke sanse for glede, han lå og stirret med åpne øyne og syntes at mørket ble fullt av stjerner, som drysset lydløst ned over sengen. Han var blitt godvenner med Gunda, hun ville at han skulle komme igjen, hun hadde sagt at hun syntes han var pen. Det hadde ingen sagt til ham før, ikke et menneske i hele verden, ikke mor hans engang – ”
("De vergeløse" 1967-utg. s 135)

**Scott om
mennesker likhet**

”Ja vel, men Markus var ogsaa en del, han stod ikke heller utenfor. Naar jorden gikk rundt, fulgte Markus med, han blev paa ingen maate tilbake, men reiste likesaa langt som de andre. Han hadde kanske en simplere plads, han sat længer bak end Truls og Kristen, men han hadde akkurat samme fart og kom like godt frem som de. Styrelsen ringeagtet ham ikke, han blev paa ingen vis sat tilside, stjernene var ogsaa til for Markus, han eide likesaa mange som Kristen og hadde samme ret over dem. Kristen eide kanskje litt mer her paa jorden, litt mer liggendefæ og slikt, men hva veide vel den slags mot stjerner?”
("Kilden eller Brevet om fiskeren Markus" 1924-utg s 5)

**Scott om
det gode i
mennskene**

”Det skal være noe godt i alle mennesker, det skal ikke være til å komme forbi, men jamen må det være lite samme tider!”
("De vergeløse" 1967-utg. s 70)

Jeg har en flamme av engasjement inni meg, sier Guro Røyset (21) fra Fevik. På folkehøgskole fikk hun utfordringen at hun burde gjøre noe ut med dette engasjementet. Og det gjorde hun. Hun søkte Hald Internasjonale Senter, og har vært 7 måneder ved et senter for gatebarn i Bolivia. – Der var min oppgave å være nær.

 Peer Rodal Haugen
tekst & foto

«Min jobb er ikke å dømme, men å gjøre det jeg tror på»
Guro (21)

– Guro, du må gjøre noe med engasjementet ditt

Siste søndag i mai deltok Guro på gudstjenesten i Fevik kirke, hvor hun fikk bruke en del av prekenen til å fortelle fra møtet med gatebarna i Bolivia, og det som har vært hennes oppgave der. Om hun har vært misjonær vet hun ikke helt.

– Men jeg har vært nær – veldig nær, og jeg har vært en viktig venn. Hver uke, mandag til torsdag jobba jeg på Alalay – et senter for gatebarn og barn som ikke har noe hjem å bo i.

Hun forteller levende om vennskap med barna på gata. De fleste av dem har valgt mellom å bo å gata eller bo hjemme og bli banket opp av sin far. En kveld hadde de sett en grusom film, en spillefilm, om vold i familien. Straks filmen var slutt forsvant Rocher (13) til rommet sitt. Helt ulikt ham å legge seg så tidlig.

– Jeg fulgte etter ham, la meg ned på senga ved siden av ham og vi begynte å prate. Men snart avbrøt han meg og sa: «Guro, sånn var min familie. Pappa slo meg hver dag. Fordi jeg var litt brunere enn søskena mine, ble jeg slått.»

– Da jeg sa jeg ikke visste hva jeg skulle si, sier han: «Men kan du ikke bare høre på.»

– Jeg har fått være en venn og jeg har fått være nær. I Bolivia er gatebarna et stort problem. En regner med at 800.000 barn bor på gata. De har ikke noe annet sted å være. De rømmer hjemmefra fordi de føler seg tvunget til det. Et fellesskap uten foresatte. Bare en gjeng barn.

Hver torsdag natt var vi på gata for å møte og være sammen med dem som bodde der. En kveld satt jeg og snakka med en gutt, han var noe fjern – de sniffer mye. Vi pratet om tro og gleden ved å vite at Gud er nær. Da sier han: «Guro, Gud har glemt oss!» Da er det vanskelig å tro. Men innimellom er det små glimt, betyngningsfulle øyeblikk, der jeg ser at Gud er nær.

Jeg har vært nær og Gud har vært nær meg. Jeg har gjort det jeg mener er riktig, og jeg står her fordi jeg tror jeg kan gjøre noe med det.

Det er ikke så mye som skal til, sa Guro.

Hun avsluttet med et sitat hun fikk av en venninne: «Alt for ofte undervurderer vi kraften av et smil, et ærlig komplement, et lyttende øre, eller et vennlig ord – ting som har mulighet til å forandre et liv».

Etter gudstjenesten fikk jeg en liten prat med Guro.

Utfordringer hun fikk på folkehøgskole førte henne altså til Hald Internasjonale senter, og videre til Bolivia som utvekslingsstudent for Strømmestiftelsen.

– Jeg er storfan av Strømmestiftelsen. Hadde prosjekt for dem på folkehøgskolen. Målet deres er å bidra til å utrydde fattigdom. Min tro er basert på gjerninger; gjøre det som er rett, gjøre noe for

nå?

– Nå skal jeg først fullføre et kunstprosjekt fra Alalay og et info-prosjekt for Hald. En del av prosjektet er å få flere med. Første halvåret kommer til å gå med til dette prosjektet. Kunstprosjektet består av selvportretter av barna fra Alalay – enkeltindivider fra den store massen – bildene de har laget og litt de har skrevet om seg selv. Dette skal bli en utstilling, men også en happening, hvor jeg kan kommunisere med dem som kommer. Jeg vil være tilstede hele tiden. Her i Grimstad har jeg fått en avtale med Apotekergården.

– Store mengder er umulig å forholde seg til, men alle mengder består av enkeltmennesker, som er det råd å forholde seg til. De har drømmer og ønsker. Ingen kan

fungere. Det har alltid vært slik for meg; «Guro, hør her...». Jeg ønsker å være psykolog og arbeide med barn og unge. Så vil jeg gjerne reise mer i Norge, kanskje stifte familie... Kanskje kan jeg få praksistid på Alalay 1-2 år?

Her er tydeligvis mange skjær og muligheter.

– Det er vanskelig å se fra Norge hva verden trenger. Er det noe som gjør meg kvalm, så er det sytete nordmenn som klager over at de ikke har penger.

– Hvilket råd vil du gi til norske unge?

– Gå ut og lær! Inntrykkene jeg fikk hos gatebarna var tøffe. Jeg tålte det. Kanskje ikke alle gjør det. Men likevel; reis. Få et videre perspektiv på livet! Vær ydmyk og ikke døm folk. Min jobb er i alle fall

me. Jentene finner seg en guttegjeng som liksom skal verne henne. Til gjengjeld skal de ha fri tilgang til sex med henne. Så hva er egentlig best? Mellom søsken er det litt samhold, men hele tilværelsen preges av mangel på tillit. Når du ikke engang kan stole på din egen far og mor, hvem skal du da stole på? Mange av problemene går i arv; med alkohol og vold, bitterhet og mindreverd som viktige ingredienser i en totalt skakkjørt oppdragelse, hvis det kan kalles det. Du ser mye vondt på gata, og skjønner umiddelbart hvor mye Alalay betyr.

– Hvordan fungerer dette senteret?

– Det er ulike nivå barna går gjennom. Først må de legge vekk rus og alkohol, lære seg å leve med verdighet og med respekt for sin egen kropp. Så må de legge av løyn og stjeling. Det nivået varer minst ett år.

Neste nivå er å lære å leve som i en familie med ansvar for vask f.eks. og lære å innordne seg. Det nivået varer til de er 15 år. Siste stadium er å bli selvstendig og leve sitt eget liv og passe på seg selv. Når de er 18 år er de ferdig. For å bli tatt inn på senteret må de være under 14 år.

Mange blir på gata fordi de ikke har tro på egne krefter. De tror ikke det er mulig å komme seg ut av problemene og få et annet liv. Jeg var assistent for psykologen på senteret og fikk høre mange av disse historiene.

– Si meg, har du lært deg spansk også?

– Jeg hadde ett år på videregående, og et 3 måneders kurs i Lima og lærte grammatikk. Da jeg kom til Alalay startet jeg med de små barna, og lærte spansk omtrent som småbarn lærer å snakke; lærte enkle ord. Så byttet jeg til gruppa med de eldre barna og lærte etter hvert å samtale med dem.

Guro blir stille et lite øyeblikk...

– Jeg savner hverdagslivet sammen med dem...

En brennende entasert Guro Røyset gav menigheten et lite glimt av livet blant gatebarna i Bolivia under gudstjenesten i Fevik kirke 31. mai.

andre. Filmen «Gi det videre» inspirerte meg voldsomt. (Den handler om en liten amerikansk gutt som gjennom et skoleprosjekt setter igang en landsomfattende bevegelse som går ut på å gjøre noe for andre. Red.)

– Hva slags planer har du

som kjent hjelpe alle, men alle kan hjelpe noen. Om jeg kan redde en, så er mye nådd.

– Og så da?
– Da blir det vel noen år med psykologi. Jeg lærte mye gjennom samtalene med barna på Alalay – hvordan ulike former for samtale kunne

ikke å dømme. Min jobb er å gjøre det jeg tror på og si det jeg mener. Men det er veldig viktig for meg å gjøre noe. Jeg må se resultat.

– Du sier inntrykkene fra gata var harde?

– Det finnes ingen moral på gata. De ruser seg for å glem-

PREKENTEKST 19. juli

Til dere som hører på meg, sier jeg: Elsk deres fiender, gjør godt mot dem som hater dere, 28 velsign dem som forbanner dere, og be for dem som krenker dere. 29 Slår noen deg på det ene kinnet, så by fram det andre også. Om noen tar fra deg kappen, så nekt ham heller ikke skjorten. 30 Gi til hver den som ber deg, og om noen tar fra deg det som er ditt, så krev det ikke tilbake. 31 Som dere vil at andre skal gjøre mot dere, slik skal dere gjøre mot dem. (Luk 6,27-31)

3. søndag i treenighetstiden 21. juni

Dagen etter sto Johannes der igjen sammen med to av disiplene sine. 36 Da Jesus kom gående, så Johannes på ham og sa: «Se, Guds lam!» 37 De to disiplene hørte hva han sa, og fulgte etter Jesus. 38 Jesus snudde seg og så at de fulgte ham, og han sa: «Hva leter dere etter?» De svarte: «Rabbi, hvor bor du?» Rabbi betyr lærer. 39 «Kom og se!» sa Jesus. De gikk da med ham og så hvor han bodde, og de ble hos ham den dagen. Det var omkring den tiende time. 40 Andreas, Si-

mon Peters bror, var en av de to som hadde hørt det Johannes sa, og som hadde fulgt etter Jesus. 41 Han fant nå først sin bror Simon og sa til ham: «Vi har funnet Messias!» - Messias betyr «Den salvede». 42 Så førte han Simon til Jesus. Jesus så på ham og sa: «Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal hete Kefas.» Det betyr Peter. 43 Dagen etter ville Jesus dra til Galilea. Da fant han Filip og sa til ham: «Følg meg!» 44 Filip var fra Betsaida, den byen Peter og Andreas var fra. 45 Filip traff Natanael og sa til ham: «Vi har funnet ham som det står skrevet om i Moseloven og

hos profetene: Det er Jesus fra Nasaret, Josefs sønn.» 46 «Kan det komme noe godt fra Nasaret?» sa Natanael. Filip svarte: «Kom og se!» 47 Jesus så Natanael komme gående og sa: «Se, der er en sann israellitt, en som er uten svik!» 48 «Hvor kjenner du meg fra?» spurte Natanael. Jesus svarte: «Jeg så deg før Filip ropte på deg, da du satt under fikentreet.» 49 Da sa Natanael: «Rabbi, du er Guds Sønn, du er Israels konge.» 50 «Tror du fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet?» sa Jesus. «Du skal få se større ting enn dette.» 51 Så sa han: «Sannelig, sannelig, jeg sier

dere: Dere skal se himmelen åpnet og Guds engler stige opp og stige ned over Menneskesønnen.» (Joh 1,35-51)

4. søndag i treenighetstiden 28. juni

Jesus sa til disiplene: «Om noen vil følge etter meg, må han fornekte seg selv og ta sitt kors opp og følge meg. 25 For den som vil berge sitt liv, skal miste det. Men den som mister sitt liv for min skyld, han skal finne det. 26 Hva vil det gagne et menneske om det vinner hele verden, men taper sin sjel? Eller hva skal et menneske gi som vederlag for sin sjel? 27 For Menneskesønnen skal komme i sin Fars herlighet sammen med sine engler, og da skal han lønne enhver etter det han har gjort.» (Matt 16,24-27)

5. søndag i treenighetstiden 5. juli

Ikke enhver som sier til meg: 'Herre, Herre!' skal komme inn i himmelriket, men den som gjør min himmelske Fars vilje. 22 Mange skal si til meg på den dagen: 'Herre, Herre! Har vi ikke profetert ved ditt navn, drevet ut onde ånder ved ditt navn og gjort mange mektige gjerninger ved ditt navn?' 23 Da skal jeg si dem rett ut: 'Jeg har aldri kjent dere. Bort fra meg, dere som gjør urett!' 24 Hver den som hører disse mine ord og gjør det de sier, ligner en klok mann som bygde huset sitt på fjell. 25 Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Men det falt ikke, for det hadde sin grunnvoll på fjell. 26 Og hver den som hører disse mine ord og ikke gjør det de sier, ligner en uforstandig mann som bygde huset sitt på sand. 27 Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Da falt det, og fallet var stort.» 28 Da Jesus hadde fullført denne talen, var folket slått av undring over hans lære, 29 for han lærte dem med myndighet og ikke som deres skriftlærde. (Matt 7,21-29)

6. søndag i treenighetstiden / aposteldagen 12. juli

Da Jesus kom til distriktet rundt Cæsarea Filippi, spurte han disiplene sine: «Hvem

sier folk at Menneskesønnen er?» 14 De svarte: «Noen sier døperen Johannes, andre Elia, og andre igjen Jeremia eller en annen av profetene.» 15 «Og dere,» spurte han, «hvem sier dere at jeg er?» 16 Da svarte Simon Peter: «Du er Messias, den levende Guds Sønn.» 17 Jesus tok til orde og sa: «Salig er du, Simon, sønn av Jona. For dette har ikke kjøtt og blod åpenbart deg, men min Far i himmelen. 18 Og jeg sier deg: Du er Peter, og på denne klippen vil jeg bygge min kirke, og dødsrikets porter skal ikke få makt over den. 19 Jeg vil gi deg himmelrikets nøkler; det du binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og det du løser på jorden, skal være løst i himmelen.» 20 Så påla han disiplene ikke å si til noen at han var Messias. (Matt 16,13-20)

7. søndag i treenighetstiden 19. juli

(se ramme forrige side)

Kristi forklarelsesdag 26. juli

Jesus løftet blikket mot himmelen og sa: «Far, timen er kommet. La din Sønn bli herliggjort, så Sønnen kan ære deg. 2 For du har gitt ham makt over alt som heter menneske, for at han skal gi evig liv til alle som du har gitt ham. 3 Og dette er det evige liv, at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du har sendt, Jesus Kristus. 4 Jeg æret deg på jorden da jeg fullførte den gjerning du ga meg å gjøre. 5 Far, gi meg nå din herlighet og ære, som jeg hadde hos deg før verden ble til. 6 Jeg har åpenbart ditt navn for de mennesker du ga meg fra verden. De var dine, og du ga meg dem, og de har holdt fast på ditt ord. 7 Nå vet de at alt som du har gitt meg, er fra deg. 8 For jeg har gitt dem de ord du ga meg, og de har tatt imot dem. Nå vet de i sannhet at jeg er gått ut fra deg, og de har trodd at du har sendt meg.» (Joh 17,1-8)

9. søndag i treenighetstiden 2. august

Noen fariseere kom og spurte ham: «Har en mann lov til å skille seg fra sin hustru?» De ville sette ham på prøve. 3 «Hva har Moses på-

budt dere?» sa han. 4 De svarte: «Moses har tillatt mannen å skrive skilsmissebrev og sende henne fra seg.» 5 Da sa han til dem: «Fordi dere har så harde hjerter, har Moses gitt dere dette budet. 6 Men fra begynnelsen av, ved skapelsen, skapte Gud dem til mann og kvinne. 7 Derfor skal mannen forlate sin far og mor og holde seg til sin hustru, 8 og de to skal være ett. Så er de ikke lenger to; deres liv er ett. 9 Det som altså Gud har sammenføyd, skal mennesker ikke skille.» 10 Da de var kommet i hus igjen, spurte disiplene ham om dette. 11 Han sa til dem: «Den som skiller seg fra sin hustru og gifter seg med en annen, bryter hun ekteskapet.» 13 De bar små barn til ham for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. 14 Da Jesus så det, ble han harm og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. 15 Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» 16 Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem. (Mark 10,2-16)

10. søndag i treenighetstiden 9. august

Det var en rik mann som kledde seg i purpur og fineste lin og levde i fest og luksus dag etter dag. 20 Men utenfor porten hans lå det en fattig mann som het Lasarus, full av verkende sår. 21 Han ønsket bare å få mette seg med det som falt fra den rikes bord. Hundene kom til og med og slikket sårene hans. 22 Så

døde den fattige, og englene bar ham til Abrahams fang. Den rike døde også og ble begravet. 23 Da han slo øynene opp i dødsriket, der han var i pine, så han Abraham langt borte og Lasarus tett inntil ham. 24 'Far Abraham,' ropte han, 'forbarm deg over meg og send Lasarus hit, så han kan dyppe fingertuppen i vann og svale tungen min. For jeg pines i denne flammen.' 25 Men Abraham svarte: 'Husk, mitt barn, at du fikk alt det gode mens du levde, og Lasarus fikk det vonde. Nå trøstes han her, mens du er i pine. 26 Dessuten er det lagt en dyp kløft mellom oss og dere, slik at de som vil komme herfra og over til dere, ikke skal kunne det, og ingen kan gå over fra dere til oss.' 27 Da sa den rike: 'Så ber jeg deg, far, at du sender ham 28 til mine fem brødre hjemme hos min far for å advare dem, så ikke de også skal komme til dette pinestedet.' 29 Men Abraham sa: 'De har Moses og profetene, de får høre på dem.' 30 Han svarte: 'Nei, far Abraham, men kommer det noen til dem fra de døde, vil de omvende seg.' 31 Abraham sa: 'Hører de ikke på Moses og profetene, lar de seg heller ikke overbevise om noen står opp fra de døde.' (Luk 16,19-31)

11. søndag i treenighetstiden 11. august

En lovkynndig sto fram og ville sette Jesus på prøve. «Mester,» sa han, «hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?» 26 «Hva står skrevet i loven?» sa Jesus. «Hva leser du der?» 27 Han svarte: «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din kraft og av all din forstand, og din neste som deg selv.» 28 Da sa Jesus: «Du svarte rett. Gjør det, så skal du leve.» 29 Men han ville rettferdiggjøre seg selv og spurte Jesus: «Hvem er så min neste?» 30 Jesus tok dette opp og sa: «En mann var på vei fra Jerusalem ned til Jeriko. Da falt han i hendene på røvere. De rev klærne av ham, skamslo ham og lot ham ligge der halvdød. 31 Nå traff det seg slik at en prest kom samme vei. Han så ham, men gikk utenom og forbi. 32 Det samme gjorde en levitt. Han kom, så mannen og gikk rett forbi. 33 Men en samaritan som var på reise, kom også dit hvor han lå, og da

han fikk se ham, fikk han inderlig medfølelse med ham. 34 Han gikk bort til ham, helte olje og vin på sårene hans og forbandt dem. Så løftet han mannen opp på eselet sitt og tok ham med til et herberge og pleiet ham. 35 Neste morgen tok han fram to denarer, ga dem til verten og sa: 'Sørg godt for ham. Om må du legge ut mer, skal jeg betale deg når jeg kommer tilbake.' 36 Hvem av disse tre synes du nå viste seg som en neste for ham som ble overfalt av røvere?» 37 Han svarte: «Den som viste barmhjertighet mot ham.» Da sa Jesus: «Gå du og gjør som han.» (Luk 10,25-37)

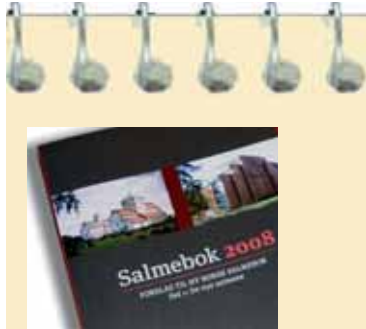
12. søndag i treenighetstiden 19. august

Ingen syr en lapp av ukrympet tøy på et gammelt klesplagg. For da vil den nye lappen rive med seg et stykke av det gamle plagget, og riften blir verre. 22 Og ingen fyller ny vin i gamle skinnsekker. For da vil vinen sprengre sekkene, og både vinen og sekkene blir ødelagt. Nei, ny vin i nye skinnsekker!» 23 En gang Jesus gikk langsmed kornåkrene på sabbaten, begynte disiplene å plukke aks der de gikk. 24 Da sa fariseerne til ham: «Se der! Hvorfor gjør de det som ikke er tillatt på sabbaten?» 25 Han svarte: «Har dere aldri lest hva David gjorde, den gang han var i nød og både han og mennene hans sultet? 26 Han gikk inn i Guds hus, den gang Abjatar var øversteprest, og spiste skuebrødene, som ingen andre enn prestene har lov til å spise. Han ga også til dem som var med ham.» Og Jesus la til: «Sabbaten ble til for mennesket, ikke mennesket for sabbaten. 28 Derfor er Menneskesønnen herre også over sabbaten.» (Mark 2,21-28)

13. søndag i treenighets-tiden 26. august

Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. 29 Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, og dere skal finne hvile for sjelen. 30 For mitt åk er godt og min byrde lett.» (Matt 11,28-30)

Hvem var Tryggve Gran?

fra «den nye» salmeboka

Salme nr 139 i det nye salmebok-utkastet er skrevet av Sven Aas-mundtveit, melodien er en irsk folketone.

VELSIGNET VÆRE DERE

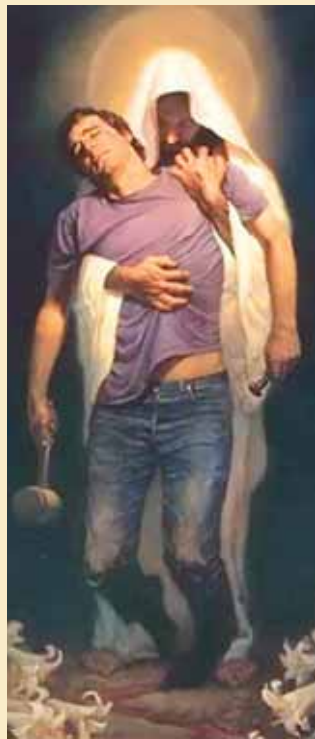
Velsignet være dere som gir brød i tomme hender, som bruker ord og gjerning slik at fiender blir venner.

Velsignet være dere som gir rom for fred og nåde, ved milde ord og vennlig sinn lar kjærligheten råde.

Velsignet være dere som gir legedom og varme, lar Herrens fred få leverom, gir vennlighet mot harme.

Velsignet være dere som på jorden feller tårer, som venter på den dag som gryr da ingen lenger sårer.

Velsignet være dere som selv åpner deres hender for Herrens nåde som forblir når dette livet ender.

Grans fly «Nordsjøen» står i dag på Norsk Teknisk Museum. Bleriot-flyet har en 80 hk motor. 30. juli 1914 fløy Gran fra Scotland til Jæren.

Fakta

1989 Født i Bergen 20. januar

Mistet sin far i 1894 Ett år på kostskole i Sveits Tre år til sjøs i Atlanterhavsfart

1907 Startet på Krigsskolen i Horten, dumpet seg ut
1908 Bestiller sitt eget ekspedisjonsskip
1908 Spiller fotballandskamp for Norge mot Sve-rige
1909 Hoppet i Holmen-kollrennet
1910 Artium
1910-1913 Sydpolferd med Robert Falcon Scott. Finner likene av Robet Scott og hans menn.
1913 Lærer flyging
1914 Kjøper fly og kryser Norsjøen som første-mann 30. juli.
1914 Utnevnet til premierløytnant i Hærens flyvevåpen

1916 Går inn i det britiske flyvåpenet under navnt Teddy Grant fra Canada. Deltok i kamper i over Frankrike, Tyskland og Belgia.
1919 Offiser i RAF
1928 Ledet leteekspedisjonen etter Roald Amundsen og «Latham», som var på leting etter Umberto Nobile og luftskipet «Italia»
1934 Siste gang ved spakene, fløy jubileumstur København, Berlin, Köln, Paris, London, Aberdeen, Cruden Bay, Jæren og Oslo.
1938 Giftet seg og flyttet til Fevik
1948 Dom på halvannet år for sitt forhold til NS under 2. verdenskrig.
Etter krigen aktiv som forfatter (12 bøker) og foredragsholder.
1981 Døde 8. januar

Et land har sine helter. Tryggve Gran er en av flere norske pionerer som havnet litt i historiens skygger, bak typer som Nansen og Amundsen. Grans flytur som førstemann over Nordsjøen var en stor begivenhet, men ble nesten overskygget av krigsutbruddet i 1914.

Mange i Grimstad vet nok ikke engang hvem han var, fotballspilleren, polfareren og flypioneren, som bodde på Fevik fra 1938 til sin død i 1980. Hans kone, Margaret Schønheyder, døde nå i vår, og ble begravet fra Fjære kirke. Særlig i sogneprest Torps tid hadde pareet nær kontakt med Fjære kirke. Fru Gran hadde blant annet oppdrag med å friske opp fargene på prekestolen i kirken, og lagde småtegninger til menighetsbladet Torp gav ut. Sognepresten var også en hyppig gjest i deres hjem utenfor Strand.

Kanskje var det flere med meg som tusset da Grans person dukket opp i tv-serien om norsk polarhistorie. I programmet om erobringen av Sydpolen og kappløpet mellom Roald Amundsen og Robert F. Scott, fikk jeg lære at Tryggve Gran var deltaker på den britiske ekspedisjonen, at han var den som fant dødsteltet til Scott, Wilson og Bowers og at hans ski ble korset over de tre mennenes kalde grav. Jeg skjønnte at mine kunnskaper var mangelfulle.

Fram fra minnet kom den svarte l-registrerte folkevogna jeg av og til i ungdommen havnet bak når jeg passerte Fevik. Da var det bare å ta det litt rolig, for den gamle «flyveren» hadde en tendens til å bruke veien som han engang

Herman Gran på «Capri», barndomshjemmet utenfor Strand

Hærens Flyvevåpen i Norge og innrullert som canadier Teddy Grant. Seinere ble han offisert i RAF og kunne benytte sin egen identitet. Som flyver i RAF var han i strid både over Frankrike, Tyskland og Belgia.

Gran kjempet også om prisen Daily Mail hadde satt opp, om å være først over Atlanteren, men to briter tok den seieren. I 1918 var han førstmann til å fly London-Kristiania og også Kristiania-Stockholm. Som flyver i RAF var han med på en rekke dramatiske flyturer og styrt, men kom fra det med livet.

Det var på landjorda han ødela seg verst. Han krasjet med motorsykkel i London, og fikk knust et bein. Den skaden satte ham kraftig tilbake, men ikke verre enn at han fortsatte å fly.

Roald Amundsen ble etter hvert Grans nære venn, i den grad noen kom nær innpå Amundsen. Da Amundsen i juni 1928 skulle dra til nordområdene med flyet «Latham» for å lete etter den forsvunne Umberto Nobile og luftskipet «Italia», sa Amundsen til Gran: «Om noe skulle hende oss, så lov meg at du leder letingen». Da Amundsen ble borte, holdt Gran løftet og ble leder for en av leteekspedisjonene med skuta «Veslekari». Den prestisjetulle aksjonen måtte iverksettes raskt uten særlig tid til forberedelser. Den ble både krevende og farlig. Men Amundsen var borte og fant trolig sin død i isødet 18. juni 1928.

I 1934 foretok han en jubileumsflyving for Nordsjøkryssingen, sammen med to andre fly. De fulgte ruten København, Berlin, Köln, Paris, London, Aberdeen, Cruden Bay, Jæren og Oslo. Det var siste gang han satt ved spakene i et fly. Om livet sitt etter det har han ikke skrevet noe.

For det kom begivenheter etter dette også. Det måtte jeg snakke med sønnen Herman Gran om. Herman Gran er forovrig kjent tv-veteran i NRK, med snart 40 års tjeneste for kanalen.

Etter krigen fikk Tryggve Gran en dom på halvannet års fengsel for sin befatning med NS. Det eneste leserne av bøkene hans får vite, er at den tiden ser han på som noe

«utenfor mitt egentlige liv», som han uttrykker det i boka «Mitt liv mellom himmel og

Sydpolfareren

Pionérflyveren

RAF krigsflyveren

Forfatteren

jord.»

– Førte den dommen til at din far ble isolert eller skjøvet ut i glemselsen?

– Nei – og jeg hørte aldri noe snakk om noe NS. Jeg var «sonn til flyver'n» og det var det. Ikke før jeg var godt voksen fikk jeg vite noe om dette.

Fra oppveksten på Fevik fortale Herman om faren som en mann med mange kontakter og som nøt stor respekt som foredragsholder og forfatter i inn- og utland.

– Jeg tror han hadde lagt den saken bak seg som noe som ikke angikk ham. Han hadde ikke noen rolle i det.

I 1944 gav Postverket ut et minnefrimerke for Nordsjøflyvingen, og Gran ble invitert til en markering på Stiklestad, og sa ja til å være til stede.

– Akkurat det var vel ikke noe sjakktrekk, sier Herman, og sikter til bildet hvor han er fotografert sittende ved siden av Vidkun Quisling.

– Men meg bekjent var det det nærmeste han kom Quisling.

– Det å bli dømt som landssviker vet jeg han tok tungt. Hele livet hadde han engasjert seg for Norges sak og å sette Norge på kartet. At han skulle bruke livet på noe slik som landssvik, fortonte seg helt meningsløst for ham.

– Mitt inntrykk er at han gjorde som mange andre på den tiden – prøvde å tilpasse seg og leve av yrket sitt. Så er det også slik i livet at av og til gjør du noen valg som viser seg å være feil eller ukloke.

Min lange samtale med Herman Gran bekrefter en del av min antakelse; at Tryggve Grans historie fortjener større oppmerksomhet her til lands, og lokalt, enn det som synes å være tilfelle. Forhåpentligvis kan det lille innblikket jeg har prøvd å gi, anspore flere til å dykke ned i en spennende del av vår historie, sett gjennom en pionérs øyne.

At det som var eller ikke var i forhold til NS synes å være tilbakelagt og avsluttet, synes jeg er som det bør være. Så kan vi kanskje feire noen jubiléer i åra som kommer.

Skispesialisten Tryggve Gran. Det var ingen ringere enn Fritjof Nansen som anbefalte Tryggve Gran for Robert F. Scott, og ordnet et møte mellom de to. «Bli med!» sa Nansen, og slik ble Tryggve Gran polfarer.

Det som nok imponerte meg mest da jeg dukket ned i Grans bøker om livet sitt, var det ungdommelige pågangsmotet og drivet som må ha ligget i denne unge mannen. Ved århundredskiftet var han bare på «kortbuksestadiet», som han sier, verden hvis fremstøtet blir gjort på nordmanns vis!» mente han. Det avgjorde saken. Gran fikk det enda mer travelt. Han sørget for å dumpe til eksamen på krigsskolen, i et par fag for å være igjen å oppdage når han, hvis han, engang skulle få sjansen til å reise ut som oppdager og polfarer, som var hans eneste store drøm. Det hastet. I en forrykende fart fikk han kontakter og bekjentskaper i kretsen av betydningsfulle personer, og allerede som nittenåringe og enda gymnasist, bestilte han sitt eget ekspedisjonsskip, som skulle ta ham til Antarktis. Men for det hadde han allerede skaffet seg viktige bekjentskaper, opplevelser og erfaring. Først et år på Herman Gran bekrefter en del av min antakelse; at Tryggve Grans historie fortjener større oppmerksomhet her til lands, og lokalt, enn det som synes å være tilfelle. Forhåpentligvis kan det lille innblikket jeg har prøvd å gi, anspore flere til å dykke ned i en spennende del av vår historie, sett gjennom en pionérs øyne.

Et avgjørende øyeblikk var nok møtet med Ernest Shackleton som reaksjon en som følger: (1874-1922), som allerede hadde erfaring fra Antarktis. Da polarpedisjonsskip, som skulle ta ham til Antarktis. Men for det hadde han allerede skaffet seg viktige bekjentskaper, opplevelser og erfaring. Først et år på Herman Gran bekrefter en del av min antakelse; at Tryggve Grans historie fortjener større oppmerksomhet her til lands, og lokalt, enn det som synes å være tilfelle. Forhåpentligvis kan det lille innblikket jeg har prøvd å gi, anspore flere til å dykke ned i en spennende del av vår historie, sett gjennom en pionérs øyne.

At det som var eller ikke var i forhold til NS synes å være tilbakelagt og avsluttet, synes jeg er som det bør være. Så kan vi kanskje feire noen jubiléer i åra som kommer.

og eierandeler i det som seinere er kjent som Bergen Mek. Verksted, som han nå ville investere i skipet.

Han ønsket å rådføre seg med Amundsen angående planene sine, og oppsøkte ham hjemme i Svartskog, men Amundsen virket uinteressert, skriver Gran, og han dro derfra bare etter en halvtime, like klok.

Hos Carsten Borchgrevink (1864-1934) derimot, møtte han stor interesse. Borchgrevink var førstemann som overvintret i Antarktis. Likevel var det møtet med selveste Fritjof Nansen som fikk avgjørende betydning for det som videre skjedde. Nansen tok imot ham hjemme på Lysaker, og lyttet interessert til Grans planer. Møtet deres sluttet med at Nansen sa Gran burde treffe Robert Scott, som skulle til Norge og Fefor for å teste motorsleder. Da Gran seinere møtte Scott hadde Nansen allerede orientert ham om Grans planer. Så gikk det slag i slag. Gran ble med til Fefor som skiinstruktør. Det endte med at Gran fikk tilbud om å bli med på Scotts Sydpolekspedisjon. Etter en natts vurderinger bestemte Gran seg for å oppgi sine egne planer og takke ja til Scotts tilbud. Skipet han hadde under bygging ble omdisponert til utleie til selfangst og senere solgt. Eksamen artium ble unnagjort i en fei. Rektor Hallings reaksjon var som følger: «Nei, nå min kjære Gran, går det for vidt. Sydpolen kan De nok kanskje greie, men artiumsom privatist om en måned, – aldri, aldri!» En time senere kaptulerte rektor: «Mente De det de sa?» Gran bekreftet og rektor sa: «Så får vi be Vårherre at han lar det skje et mirakel.» Søknad til departementet ble innvilget, og med iherdig hjelp under puggingen som foresto, passerte han nåloyet. I slutten av mai 1910 var det klart for avreise fra London. Kong Haakon var da i byen, og ville treffe ekspedisjonens eneste nordmann. I det uformelle møtet fikk kongen ham ut om ekspedisjonen, og avsluttet med å overrekke ham en pakke fra dronning Maud. Den viste seg å inneholde en silkevimpel med sledeflagget, rødt kors på hvit bunn, som alltid fulgte britiske oppdagelsesreisende. I spissen

Robert F. Scotts «Terra Nova» ved Kapp Evans i 1911

hadde det det norske orlogsflagget. Det vaiet fra Grans skistav på ferden innover det antarktiske kontinentet. Og mannen er enda bare tjuen år!

Om selve ekspedisjonen er det mye å berette, som Tryggve Gran har skrevet mye om i sine bøker, «Fra tjuagutt til polfarer», «Kampen om Sydpolen» og «Mitt liv mellom immel og jord». Det de fleste kjenner til, er duellen mellom Amundsen og Scott, som Amundsen vant, og at Scott og flere av hans menn bukket under etter å ha nådd polpunktet en måned etter den norske ekspedisjonen. Kaptein Scott hadde forsøkt å komme i kontakt med Amundsen under sitt forberedelsesopphold i Norge, men Amundsen unnvek. Grunnen kom for en dag. Amundsens nordpolekspedisjon var blitt til en syppolekspedisjon. Nordpolen var tatt for nesen på ham av amerikanerne Cook og Peary, som begge hevdet å ha nådd polpunktet i 1908 og 1909. Skulle Amundsen bli førstemann noe sted, gjennsto bare Sydpolen.

Tanken på hvor lite man visste om dette kontinentet på denne tiden – hvilket ukjent og mildest talt ugjestmildt klima man gav seg i kast med, og ikke minst hvilke farer man utsatte seg for, må framkalle beundring. Kaptein Scott hadde slitt seg gjennom to isvintre her før, men måtte gi opp og snu. Nå, framme ved iskanten igjen, 43 år gammel, oppsummerte han utfordringen slik: Her kunne et menneske ikke ta noe som helst for gitt, ikke engang livet. Her kunne alle beregninger slå feil og gi omvendt resultat, fordi selve utgangspunktet var svakt og bygget på for mange ukjente faktorer. Her rakk et liv akkurat så langt som ens egne krefter holdt i kampen mot islandet på verdens bunn.

«Den grensen kjente hverken Robert Falcon Scott eller noen av oss andre som sto og mønstret den avvissende isveggen foran oss», skriver Gran.

For Robert Scott og flere av hans menn ble det altså tragisk virkelighet. De omkom i forsøket på erobre Sydpolen.

kontaktinformasjon Fjære menighet

POSTADRESSE
Fjære menighet
Fjæreveien 185
4885 Grimstad

TELEFONER
Sentralbord kirkekontoret
37 09 01 00
Fevik kirke
37 04 82 33

ANSATTE

Håvard Backe
Kirketjener i Fjære
T: 37 09 11 40

Helge Flaath
Kirketjener i Fjære
T: 37 09 11 40

Kjell Olav Haugen
Kateket
koh@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 16

Kirsti Pedersen Haugen
Musikalsk leder i Fevik
kph@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 17

Andrea Maini
Organist i Fjære
am@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 15

Anne Marie Midtbø
Daglig leder
amm@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 13

Ingunn Metveit Olsen
Menighetspedagog
imo@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 18

Helge Spilling
Sokneprest
hs@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 12

Oddvar Tveito
Kapellan
ot@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 09

Ingvild Wangenstein Limm
Barne- og ungdomsarb.
iw@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 14

Inger Øybekk
Prest
tiainger@online.no
T: 40 40 60 35

SANKTHANSAFTEN I RANVIKA for hele familien

Store og små er velkommen til tradisjonsrik **St.Hans feiring i Ranvika kl. 18.00.** Det blir matsalg og lotterier hele kvelden samt natursti og leker for barna. Andakt ved Kjell Olav Haugen. Sang og spill ved Kirsti P. Haugen m/barn. Dans på vollen!

Arr: **Fevik Kirke**

gi et fast beløp jevnlig til Fjære menighets barne- og ungdomsarbeid

Fast Givertjeneste er en enkel og praktisk måte å støtte menighetens arbeid blant barn og ungdom.

Utfordringene er mange

- I Fjære menighet blir det døpt over 100 barn hvert år. Disse trenger en menighet som følger opp. Vi deler ut materiell, og gir hjelp til at det i barnas hjem kan skje en aktiv, god dåpsopplæring av barna.
- Vi møter barna i menigheten frem til de er 18 år. Og arrangementer hvor vi deler ut CD, kirkebok, dåpsskole, og mye annet materiale.
- Vi driver ulike former for barnearbeid: Søndagsskoler, barnekor, klubb for 10-12 åringer m.m.
- Konfirmasjonstiden er en stor utfordring. Vi ønsker at alle konfirmanter skal få sin egen Bibel. Dette har vi ikke mulighet til lenger hvis vi ikke øker antall givere. Vi ønsker å gi konfirmanter gode opplevelser gjennom konfirmasjonstiden. Til dette behøves det midler.
- Vi har et aktivt ungdomsarbeid. FMU (Fjære Menighets Ungdom) og Fevik Ungdomsgruppe samler hver uke ca 150 ungdommer i et kristent fellesskap.
- Vi driver med lederopplæring (MILK) for ungdom.
- Vi ønsker å utvide og utvikle arbeidet blant barn og ungdom i Fjære menighet. For å ha trygghet til det er det viktig å kunne vite at det er noen som støtter arbeidet med midler og med bønn.

Du bestemmer

størrelsen på beløpet, og hvor ofte du vil gi. For deg som bruker nettbank kan du legge inn fast betaling der. Bru-

ker du ikke nettbank kan du henvende deg til banken å få dem til å overføre et fast beløp automatisk. Du kan også betale med giro. Ønsker du å få tilsendt ferdig utfylte giroer, er det bare å henvende seg til menighetskontoret, tlf 37 09 01 13.

Hvorfor Fast givertjeneste?

- Sikrer deg regelmessighet, og oversikt i givertjenesten.
- Sikrer at Fjære menighet får regelmessige og faste inntekter - jevnt fordelt utover hele året.
- Som bonus for denne givertjenesten kan alle gaver over kr. 500,- i løpet av et år trekkes fra på skatten. Det kan trekkes fra opptil kr. 12000,-
- Ved å oppgi personnummer vil vi sørge for at det sendes inn beretning til Skattekontoret om dette.

Kontonummer: 28403119581
Merkes: Fast givertjeneste, Fjære

Med vennlig hilsen
for Fjære menighet

Tom Heskestad (leder) og
Anne Marie Midtbø (daglig leder)

Peer Rødal Haugen
tekst & foto

Urnelunden som er etablert ved Fjære kirke ligger vakkert til på høyden bak driftsbygget, med utsikt utover kirkegården. Her er plassert en benk, og framtrer som et fredfull og vakkert sted. En liten grussti fører opp fra veien inn til driftsbygningen.

Gravplassen er delt i to. Den ene er en anonym urnelund, den andre en fellesgravplass med merkede graver i form av en bronseplate for hver som er gravlagt her. På den anonyme delen av urnelunden viser ingen ting hvem og hvor mange som er gravlagt. Bare kirkevergen har protokoll over over hvem som ligger der. Feltet ligger på høyre side av bautaen, som en urørt gressmatte.

Det andre feltet er en gravplass med et felles gravminne for dem som har sin grav der, men med bronseplater for hver grav festet på fellessteinen. Platene er laget med et ens uttsende med henstyn til størrelse, skrifttyper og utforming ellers. Dette er en gravplass for dem som ikke ønsker en ordinær grav med egen sten.

Kun urner kan jordfestes her, og forutsetter altså kremasjon.

– Foreløpig er det bare satt ned tre urner på den merkede delen, og det kan tenkes at dette alternativet er lite kjent blant folk, sier kirkeverge Bjørn Undheim.

– Er det planlagt noe liknende for dem som ønsker et fellesgravssted for dødfødte fostre?

– Nei. Jeg vet en del kom-

muner har laget til slike fellesgravsteder eller minneste-ner. Vi har hatt noen henven-delser, og det kan hende at vi også skal tenke på å lage til et slikt sted. Men foreløpig har vi ikke noen plan for dette, sier han.

– Urnelunden vi har laget til forutsetter kremasjon. Av dem som har henvendt seg til oss fordi de har ønsket gravlegging av et dødfødt foster, har en del valgt en ordinær kistegrav.

sjekk info på fjæreposten.no

BARN OG UNGE
BABYSANG
FMU-huset på man-
dager (påmelding)

FAMILIEKLUBB
FMU-huset 2. tors-
dag i måneden
kl. 17.00

SMÅBARNSSANG
1-3 ÅR
FMU-huset på man-
dager kl. 09.30

ALFSAM
FMU-huset annen-
hver torsdag
kl. 18.00-20.00

SMÅBARNSTREFF
Vik bedehus fredager
i oddetalsuker
kl. 10.00-12.30

UNGDOMSGRUPPA
LIA
Lia bedehus, annen-
hver onsdag i odde-
tallsuker kl.19.00

FEVIK
SØNDAGSSKOLE
BS-AGENTENTE
Fevik kirke annen-
hver søndag
kl. 11.00

UNGDOMSGRUPPA
FEVIK
Fevik kirke fredag
kl. 20.00

VIK SØNDAGSSKOLE
Vik bedehus hver
søndag kl. 11.00

FMU, FJÆRE MENIG-
HETS UNGDOM
FMU-huset manda-
ger kl. 18.00

HESNES
SØNDAGSSKOLE
Hesnes bedehus an-
nenhver tirsdag
kl. 17.30-19.00

FJÆRE
SPEIDERGRUPPE
har samling i Fjære-
parken annenhver
tirsdag fra
kl. 17.30-19.00, for
1. til 4. klasse.

BARNELAGET LIA
Lia bedehus annen-
hver onsdag i par-
tallsuker
kl. 17.30

VOKSNE
MORGENSANG
I FJÆRE KIRKE
Hver torsdag
kl. 09.00

BARNEKORET ELLE
MELLE FEVIK
Fevik kirke hver tirs-
dag kl. 17.30

PROKOR øver an-
nenhver onsdag i
Fevik arbeidskirke
kl. 20.30-22.00

BARNEKORET ELLE
MELLE FRIVOLL
Bygdheim bedehus
annenhver onsdag
kl. 17.30

FJÆRE
KAMMERKOR
har øvinger i Fjære
kapell tirsdager
kl. 19.30

VIRRE, VIRRE, VAPP
FEVIK
Fevik kirke hver tirs-
dag kl. 14.00

The
J.J. Ugland
Companies

støtter lokalt ungdomsarbeid
www.jjuc.no

Skogheim Gartneri
Syvertsens Gartneri
~ rett fra gartneriet

Haglund Regnskap as
AUTORISERT REGNKAPSFØRERSELSKAP
Sømsveien 5 • 4870 Fevik
Regnskap – Bedriftsrådgivning
Tlf. 37 25 61 00
www.haglund.no
Medlem NARF

baksida

BIBEL quiz

Runde 3

- 1 Matteus, Markus og Johannes heter tre av de fire evangelistene i Bibelen. Hva heter den fjerde?
- 2 Hvor mange salmer har Salmenes bok?
- 3 Bibelen forteller om en person som heter Bartimeus. Hva var spesielt ved ham?
- 4 Hvor står fortellingen om den barmhjertige samaritan?
- 5 Hvem sa: «Størst blant dem er kjærligheten?»
- 6 Hvilken oppgave hadde Debora? (Eller hvilket «yrke» hadde Debora?)
- 7 Lukasevangeliet forteller om en mann som klatret opp i et tre for å se Jesus. Hva het han?
- 8 Hva heter den siste boka i Det gamle testamente?

VINN EN iPod!

Send dine svar på epost til redaksjon@peers.no merket «Q».
Alle som sender inn svar på en quiz er med i trekningen av en iPod i desember 2009.

STØTT
Swazihjelpen

konto 2801.13.70103

Illustrasjon: Chris Murphy

Fargelegg!

Dette er en **BARNAS**-aktivitet

18 blader + 1 CD i året rett hjem for kun kr 290,-!
Bestill barnebladet BARNAS på post@sondagsskole.no

Tanker om tjenesten

«Har gjort min del...»

Mange ser på tjenesten i Guds rike som et slags puslespill der hver enkelt har fått sin brikke. Når de har vært med i tjenesten en tid, for eksempel vært søndagskolelærer, medlem i en komite eller styre, kirkemedhjelper osv. og så kjenner at de trenger en pause, da kommer ofte dette utsagnet: Nå har jeg gjort min bit, nå får andre overta.

Jeg tenker to ting om dette:

1. Det er helt rett at vi skal få trekke oss tilbake når vi kjenner at tiden er moden for det og la andre overta. Det er ikke bare rett, men det er mange tider helt nødvendig.

2. Samtidig får jeg et inntrykk av at de ser på tjenesten som fortid, mens jeg tror vi alltid skal se på tjenesten som framtid. Hva vi har gjort, det er gjort, men livet og tjenesten handler om framtid. Da blir det et spørsmål som blir viktig: Hvordan kan jeg tjene min Herre og Frelser i tiden som ligger foran?

Kanskje er du inne i en tid du trenger hvile, det å koble ut og samle krefter til ny dyst, men la oss være klar over fristelsen til at den nødvendige hvile kan gli over i likegyldighet. En har sagt: «En arbeider seg varm og en hviler seg kald.»

La oss derfor la fortid være fortid og så legge sin framtid i Guds hender med ordene i Fadervår: Skje din vilje – underforstått: også i mitt liv. Der leves et rikt liv under Guds velsignelse.

Oddvar Svalastog

FARVE GLEDE ODDEN

EURONICS

Tlf.
37 25 87 77
Bergemoen

Frode

**LIKE BILLIG,
men mye hyggeligere!**

Jan

Europas største el-kjede

ARKITEKTKONTORET

Sverre Halvorsen AS

KIRKEGATEN 1 B, 4878 GRIMSTAD
Tel.: 37 25 10 75 mob. 901 74 633 www.sverrehalvorsen.no

- ARKITEKTJENESTER
- REGULERINGS- OG BEBYGGELSESPLANARBEID
- BYPLANLEGGING